

Rekenkamer Hilversum
T.a.v Dr. R.A. Elenbaas
Postbus 9900
1201 GM Hilversum

BEZOEKADRES:
RAADHUIS
DUDOKPARK 1
TELEFOONNUMMER 14035
WWW.HILVERSUM.NL

DATUM 25 juni 2019
ONS KENMERK 553027
BEHANDELD DOOR G. de Mooij
TELEFOON (035) 629 2648
BIJLAGEN 2
BETREFT Bestuurlijke reactie rekenkameronderzoek
"Tussenstand uitvoering jeugdhulp Hilversum"

Geachte heer Elenbaas,

Hartelijk dank voor het rapport 'Tussenstand uitvoering jeugdhulp in Hilversum' met daarin informatie over de inrichting en het gebruik van jeugdhulp, beleid, de toegang, financiën, monitoring en de behaalde resultaten. De bijbehorende Bestuurlijke nota van de rekenkamer Hilversum geeft een aantal conclusies en aanbevelingen op basis van het onderzoek, welke wij graag meenemen in ons verdere beleid en uitvoering. Wij geven in deze brief een reactie op deze Bestuurlijke nota.

Wij herkennen ons in uw schrijven dat de transitie goed is verlopen. We zijn momenteel op verschillende niveaus met de transformatie (andere manier van werken) aan de slag. De basis hiervoor is het landelijk actieprogramma Zorg voor de Jeugd. Wij hebben naar aanleiding daarvan in samenwerking met de Regio Gooi en Vechtstreek en de andere regiogemeenten een Regionaal Transformatieplan Jeugd opgesteld. We voeren dit nu in gezamenlijkheid uit. Graag hadden wij de raad en Adviesraad Sociaal Domein eerder willen betrekken bij het opstellen van dit regionaal plan, dit was qua planning niet mogelijk.

Het verheugt ons dat ook uw onderzoek laat zien dat ouders en jeugdigen voornamelijk tevreden zijn over de toegang tot ondersteuning en de bejegening door de jeugdconsulenten binnen onze gemeente. Wij zijn dan ook enorm trots dat dit gewaardeerd wordt met een 8,8. Daarnaast zien wij conform de uitkomsten in het rapport ruimte voor verbetering. Wij nemen dit mee bij het opstellen van de lokale transformatieagenda Jeugd, die wij in het najaar van 2019 met de raad gaan bespreken. Na vaststelling zullen we van start gaan met verschillende projecten en pilots.

Hieronder vindt u per conclusie en aanbevelingen onze reactie.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

D. Emmer

de burgemeester,

P.I. Broertjes

Reactie op conclusies en aanbevelingen

Conclusie 1	Hilversum mist een – met betrokken partners gedeelde – lokale visie op wat Hilversum wil bereiken met jeugdhulp.
Aanbeveling 1 aan de raad	Grijp het toegezegde lokale transformatieplan jeugd aan om, samen met partners uit het veld, duidelijk te maken wat Hilversum wil bereiken en wat daarvoor nodig is.
Reactie	Ten aanzien van <i>conclusie 1</i> merken wij op dat we juist een integrale visie hebben op het sociaal domein waarvan jeugd een onderdeel is, en daarom jeugd niet altijd in separate plannen is opgenomen. Ten aanzien van <i>aanbeveling 1</i> merken wij op dat wij op dit moment werken aan een Lokaal Transformatieplan Jeugd wat inhoudelijk op het regionale plan is gestoeld en we lokaal verder inkleuren samen met onze partners.

Conclusie 2	De toegang voor jeugdhulp in Hilversum is professioneel en centraal ingericht. Op enkele punten zijn verbeteringen mogelijk.
Aanbeveling 2	Handhaaf voor de toegang tot jeugdhulp de huidige centrale inrichting.
Reactie	Het verheugt ons dat de rekenkamer concludeert dat de toegang voor jeugdhulp in Hilversum professioneel en centraal is ingericht en wij kunnen ons vinden in het handhaven hiervan. De ouders en jeugdigen die geïnterviewd zijn, geven aan dat de toegang tot jeugdhulp via het Sociaal Plein goed te vinden is. Zij ervaren een snelle werkwijze en een prettige bejegening. De jeugdconsulenten krijgen van de geïnterviewde ouders gemiddeld het rapportcijfer 8,8 waar wij trots op zijn. Daarnaast zien wij ruimte voor verbetering. Wij zijn, zoals hierboven aangegeven in de brief, aan de slag met het opstellen van de Lokale Transformatieagenda Jeugd. Na vaststelling gaan wij met verschillende projecten en pilots van start.

Conclusie 3	De koppeling van de vraag aan het aanbod is lastig door de veelheid aan jeugdhulpaanbieders en omdat er geen overzicht is van alle aanbieders, expertise en kwaliteit.
Aanbeveling 3	Besteed extra aandacht aan gezinnen met een migratieachtergrond en multiproblemegezinnen.
Aanbeveling 4	Maak in samenwerking met de regio Gooi en Vechtstreek een voor alle betrokkenen goed toegankelijke zorgkaart, waarmee duidelijk wordt wie er allemaal bijdragen aan de jeugdhulp.
Reactie	<p>Genoemd wordt in <i>conclusie 3</i> dat de koppeling van de vraag aan het aanbod lastig is door de veelheid aan jeugdhulpaanbieders en omdat er geen overzicht is. De jeugdconsulent kan echter bij uitstek een rol spelen als het gaat om keuzehulp bij aanbieders, expertises en kwaliteit. Daarnaast is er de website KiesZo. Op KiesZo ziet u welke aanbieders in de regio Gooi en Vechtstreek zorg en ondersteuning via de gemeenten leveren. In regionaal verband zijn we bezig deze steeds overzichtelijker te maken. Dit sluit aan bij uw <i>aanbeveling 4</i> om een toegankelijke zorgkaart te maken.</p> <p>Wat ons opviel is dat er nu een causaal verband gelegd wordt in uw nota tussen de inkoopprocedure (open house) en het effect dat er veel keuze is en het lastig navigeren is voor betrokkenen. De vraag is of dat causale verband in het onderzoek is aangetoond. Bovendien worden voor- en nadelen van andere inkoopvormen hier niet genoemd.</p> <p>In <i>aanbeveling 3</i> noemt u het extra aandacht besteden aan gezinnen met een migratieachtergrond en multiproblemegezinnen. Dit heeft inderdaad onze aandacht, in het regionaal leerhuis staat het bevorderen van intercultureel vakmanschap onder de jeugdconsulenten dit jaar op de agenda. Daarnaast zijn de regisseurs van het Sociaal Plein specifiek aan zet wanneer er multiproblematiek wordt gesignaleerd.</p>

Conclusie 4	Financiële sturing is door de complexiteit van de financiering, het gebrek aan managementinformatie, en het feit dat sprake is van een open-einde financiering, niet mogelijk.
Aanbeveling 6	Overleg met huisartsen over hoe de gemeente meer inzicht en grip kan krijgen op kosten voor jeugdhulp die ontstaan door verwijzingen van die huisartsen.
Reactie	Ten aanzien van <i>conclusie 4</i> het volgende; in het lokaal Transformatieplan nemen we onder andere een pilot op over samenwerking tussen huisartsen en het Sociaal Plein, om zowel laagdrempeliger hulp te kunnen verlenen aan ouders en/of hun kinderen en meer inzicht en grip te krijgen op de kosten. Dit sluit ook aan bij uw <i>aanbeveling 6</i> . Wij zijn voornemens om te starten met pilots om onderwijs en jeugdhulp beter te laten aansluiten.

Conclusie 5	In 2015 en 2016 werd in totaal € 2,8 miljoen minder uitgegeven dan de Rijksbijdrage. In 2017 was dat juist € 1,5 miljoen meer.
Reactie	We zijn het met u eens dat het inherent is aan open-einde regelingen dat uitgaven fluctueren

Conclusie 6	Er is via verschillende bronnen informatie (cijfermatig en kwalitatief) over jeugdhulp beschikbaar, die een beeld kan geven over (onderdelen van) jeugdhulp, maar dit geeft geen integraal, volledig beeld.
Conclusie 7	Het is onduidelijk welke informatie de raad nodig heeft om te kunnen (bij)sturen op het gebied van jeugdhulp.
Conclusie 8	De raad heeft onvoldoende mogelijkheden om (bij) te sturen op de resultaten die Hilversum op het gebied van jeugdhulp wil behalen.
Aanbeveling 5	Maak de geautomatiseerde systemen geschikt voor het leveren van actuele managementinformatie.
Aanbeveling 7 Aan de raad	Maak uw informatiebehoefte expliciet.
Aanbeveling 8 Aan de raad	Verbeter de inhoudelijke sturing.
Reactie	In uw nota zien wij onder andere bij <i>conclusie 6, 7 & 8</i> als aandachtspunt verder het verbeteren van sturing door de raad. Sturen en voorspellen is inderdaad nog lastig. Dit is overigens een zoektocht die vele gemeenten voeren. Uit bijgevoegde brieven van Minister De Jonge over de ontwikkelingen binnen de jeugdzorg blijkt dat er op dit moment landelijk beperkte correlaties zichtbaar zijn tussen verschillen in uitgavenontwikkeling en keuzes in sturing, beleid en inrichting. Op dit moment is de sturingsmogelijkheid van de raad naar onze mening derhalve niet heel groot. Wij zijn benieuwd naar wat de rekenkamer hier over zou kunnen adviseren wat betreft de mogelijkheden en handelingsperspectief voor de raad (<i>aanbeveling 5, 7 & 8</i>). Op welk detailniveau zou de raad bijvoorbeeld geïnformeerd moeten worden? Wij willen de raad graag adequaat informeren en hebben daarom (onder andere) onlangs een beeldvormende sessie over jeugd georganiseerd over onder andere de complexiteit van sturing en voorspellen. Momenteel zijn wij daarom ook bezig met de ontwikkeling van een prototype voor een raadsrapportage. Deze wordt in oktober gepresenteerd aan de Raad.

Bijlagen:

1. Brief aan Tweede Kamer 27 mei jl. inzake Uitkomsten voorjaarsnotabesluitvorming jeugdzorg en ggz
2. Commissiebrief Tweede Kamer 15 mei jl. inzake Reactie op de open brief van de VNG over de jeugdzorg en de GGZ